

SYMPOSIUMVERSLAG
Panel *European Society for the Study of English*,
Aarhus, 22 augustus 2008

-> USHA WILBERS

Van 22 tot en met 26 augustus jongstleden vond aan de Universiteit van Aarhus (Denemarken) de negende conferentie van de *European Society for the Study of English* plaats. Samen met Professor Antony Rowland van Salford University (Engeland) en Professor Odin Dekkers (Radboud Universiteit Nijmegen) organiseerde ik een panel over de theorie en methodologie van tijdschriftonderzoek. Het idee voor deze samenwerking was ontstaan tijdens een conferentie die in 2001 plaats had in Parijs. Uit lezingen van onder anderen mijzelf, Antony Rowland en Peter Buse werd duidelijk dat Europese tijdschriftonderzoekers veelal geïsoleerd werken, maar met dezelfde obstakels en vragen worstelen. Het zoeken naar een gedeelde methodologie binnen tijdschriftonderzoek was in 2002 al het thema van een TS-symposium. Door de organisatie van het panel hoopten wij inzicht te krijgen in de diverse methoden en theoretische perspectieven die worden gehanteerd door Europese tijdschriftonderzoekers. Welke benaderingen kiezen zij in de studie van tijdschriften? En zou het mogelijk zijn om in de toekomst een gemeenschappelijke methodologie te ontwikkelen? We schreven een Call for Papers uit met als thema "Research and the Literary Periodical: Theory and Methodology". De reacties hierop waren, niet geheel onverwacht, gematigd te noemen: de combinatie van de begrippen "theorie" en "methodologie" met tijdschriftonderzoek leek onderzoekers enigszins af te schrikken. Bovendien bleek uit de reacties dat niet iedereen die met tijdschriften werkt zich als tijdschriftonderzoeker beschouwt. Veel onderzoekers kiezen een instrumentalistische aanpak, waarbij het tijdschriftonderzoek in dienst staat van een bredere onderzoeksvraag. Dit werd ook door de vier sprekers in ons panel bevestigd.

Nadat Odin Dekkers de sessie had geopend met een prikkelende inleiding waarin hij de problematische kant van tijdschriftonderzoek aan de kaak stelde, gaf Antony Rowland een lezing over zijn onderzoek naar het

Britse tijdschrift *Voice*. Dit tijdschrift werd in de jaren zeventig opgericht door Communist Ben Ainley en publiceert werk van amateurschrijvers in Manchester. In de poëzie van dichters als Arthur Adam, loodgieter van beroep, komt het sociale lijden van de arbeidersklasse naar voren. Met dit onderzoek sluit Rowland aan bij traumastudies, met het verschil dat hij zich richt op alledaagse trauma's. In zijn onderzoek gebruikt Rowland *Voice* op instrumentalistische wijze: hij selecteert *case studies* die zijn onderzoeksvraag ondersteunen en negeert aspecten zoals de geschiedenis van het tijdschrift en het redactionele proces dat aan de publicaties voorafging. Aan het einde van de lezing stelde Rowland de vraag hoe zinnig een meer tijdschriftgerichte aanpak zou zijn voor zijn onderzoek. Hij stelde dat het onmogelijk is om evenredig aandacht te besteden aan zaken als het debat over de literaire waarden van *Voice* en de cultuurhistorische context van de arbeidersklasse van Manchester in de late jaren zeventig.

Peter Buse (Salford University) deed verslag van zijn cultuurhistorische studie naar het avant-garde fotografietijdschrift *Aperture* (opgericht in 1952). Hij onderzoekt de alliantie die het invloedrijke tijdschrift aanging met de Polaroid Company, ondanks de principiële aversie die de redactie tegen reclame had. Buse bestudeert de invloed van het mecenaat en de constructie van culturele waarden in de context van de geschiedenis van het tijdschrift. Uit zijn lezing bleek dat hij *Aperture* eveneens als instrument gebruikt om de rol van Polaroid in het culturele leven te duiden, waarbij hij, in tegenstelling tot Rowland, nauwelijks aandacht besteedt aan de inhoud van het tijdschrift.

Als derde gaf Wolfgang Görtschacher (Salzburg University) een lezing over *Agenda* (1958-), één van de langstlopende Britse "little magazines". Als auteur van *Little Magazine Profiles: The Little Magazines in Great Britain 1939/1993* (1993) en *Contemporary Views on the Little Magazine Scene* (2000) is Görtschacher specialist op het gebied van dit genre. In de lezing gaf Görtschacher een overzicht van de geschiedenis van *Agenda*, dat in de beginjaren met de Amerikaanse dichter Ezra Pound geassocieerd was. Tot 2002 stond het tijdschrift onder leiding van William Cookson, waarna Patricia McCarthy het hoofdredacteurschap overnam. Zij wisten *Agenda* te redden van de vroege dood die dit soort kleinschalige tijdschriften meestal wacht. In zijn studie legt Görtschacher bloot hoe het tijdschrift wist te overleven. Zijn methode is traditi-

oneel te noemen: hij baseerde zijn geschiedenis op studie van de nummers en interviews met betrokkenen. Verder probeert hij toegang te krijgen tot de persoonlijke archieven van betrokken redacteurs en zo de reconstructie van redactionele processen te ondersteunen met bronnenmateriaal.

Tenslotte deed Alistair McCleery (Napier University) verslag van een ambitieus en onconventioneel onderzoek naar Schotse literaire tijdschriften tussen 1979 en 1999. Samen met collega Linda Gunn onderzocht McCleery de rol die literaire tijdschriften in die periode speelden in de formatie van de Schotse culturele en politieke identiteit. In zijn lezing toonde McCleery aan hoe literaire tijdschriften debatten over culturele en politieke identiteit kunnen verbreden en verdiepen. De drie tijdschriften die in het onderzoek centraal staan - *Cencrastus*, *Edinburgh Review* and *Chapman* - speelden alle een belangrijke rol in debatten over Schotse en Britse identiteit. Het onderzoek, dat in 2009 gepubliceerd zal worden, kenmerkt zich door een veelvoud aan onderzoeksvragen. Zo bestuderen McCleery en Gunn hoe de tijdschriften een agenda creëerden voor culturele debatten, welke redactionele processen achter de publicaties schuil gingen, hoe de productie, distributie en sponsoring van de tijdschriften verliep en welke lezers ze aantrokken. McCleery en Gunn baseerden hun onderzoek op een eclectische combinatie van beproefde methoden uit onder andere mediastudies en sociologie.

Tijdens de slotdiscussie werden de vier sprekers ondervraagd over hun methodologische keuzes. Zo bleek dat McCleery geen duidelijk model had voor zijn onderzoek, maar zich heeft laten leiden door de verschillende onderzoeksvragen die ieder een andere methode vereisten. De vier lezingen bevestigden onze aanname dat Europese tijdschriftonderzoekers de behoefte voelen om in internationaal verband samen te werken en hun vragen over de methodologie en theorie van tijdschriftonderzoek uit te diepen. Op dit moment wordt bekeken wat de mogelijkheden zijn om in 2009 een Europees netwerk op te starten.

·> USHA WILBERS is werkzaam als universitair docent bij de afdeling Engelse Taal en Cultuur aan de Radboud Universiteit Nijmegen. Zij is gepromoveerd op het Amerikaanse literaire tijdschrift *The Paris Review* (1953-) en verricht onderzoek naar de ethiek van literatuurkritiek in de periode 1880-1920.